

**BULETIN INFORMATIV**  
**AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE**  
**DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | APRILIE 2026**



Congresul  
Autorităților Locale  
din Moldova  
[www.calm.md](http://www.calm.md)

**CALM LA CONSILIUL EUROPEI: DEMOCRAȚIA LOCALĂ ESTE SUBMINATĂ ATUNCI CÂND DIALOGUL ESTE MIMAT, AUTORITĂȚILE LOCALE SUNT ÎMPINSE LA MARGINE, ALEȘII SUNT SUPUȘI PRESIUNILOR, IAR MECANISMELE DE CONTROL NU GARANTEAZĂ PROPORȚIONALITATEA ȘI RESPECTUL PENTRU VOIŢA COMUNITĂȚILOR.**



La cea de-a 50-a reuniune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (CALRCE), delegația R. Moldova a adus în atenția plenului un mesaj privind viitorul democrației locale și rolul acesteia în consolidarea parcursului european al statului nostru și în procesul de reformă. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 30 martie-2 aprilie.

[Vezi mai mult >>>](#)

**DIRECTORUL EXECUTIV AL CALM, VIOREL FURDUI, SUSȚINĂTOR CONSTANT AL AUTONOMIEI LOCALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA, A FOST ALES ÎN CONDUCEREA CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE AL CONSILIULUI EUROPEI**



La 1 aprilie, în cadrul celei de-a 50-a sesiuni a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European, desfășurată la Strasbourg, domnul Viorel Furdui, director executiv al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), a fost ales în funcția de vicepreședinte al Comitetului pentru monitorizarea implementării Cartei Europene a Autonomiei Locale și a respectării drepturilor omului și a statului de drept la nivel local și regional.

Alegerea sa în această structură-cheie confirmă rolul tot mai important al Republicii Moldova în arhitectura europeană a democrației locale. Acest Comitet este responsabil de evaluarea modului în care statele membre ale Consiliului European respectă principiile autonomiei locale, drepturile omului și statul de drept la nivel local și regional. Realegerea unui reprezentant al Republicii Moldova în conducerea sa demonstrează că vocea administrațiilor locale din țara noastră este nu doar auzită, ci și apreciată în mod constant în forurile europene.

[Vezi mai mult >>>](#)

**DIRECTORUL EXECUTIV AL CALM, VIOREL FURDUI: „AMALGAMAREA SAU COMASAREA PRIMĂRIILOR FĂRĂ CONSULTAREA DIRECTĂ ȘI EFECTIVĂ A TUTUROR LOCUITORILOR ESTE UN ACT NECONSTITUȚIONAL, ABUZIV, IMORAL ȘI ANTIEUROPEAN.”**



Orice tentativă de comasare impusă peste voința comunităților locale încalcă legea, discreditează reforma administrativ-teritorială și riscă să devină o formă de uzurpare a puterii de stat. Reforma administrativ-teritorială trebuie să fie rezultatul unui consens social, exprimat democratic prin **referendumuri locale consultative** – singurul mecanism credibil de consultare.

[Vezi mai mult >>>](#)

## ALEXANDR TARNAVSKI, LA STRASBOURG: „SUPRAVEGHEREA ADMINISTRATIVĂ NU TREBUIE SĂ OCOLEASCĂ VOINȚA DEMOCRATICĂ A CETĂȚENILOR”



La cea de-a 50-a reuniune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European (CALRCE), Alexandr Tarnavski, deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia și membru al delegației Republicii Moldova, a atras atenția asupra riscurilor generate de noile inițiative legislative din unele state membre, inclusiv din Republica Moldova, care prevăd posibilitatea suspendării activității autorităților locale prin decizia instanței.

Tarnavski a subliniat că orice intervenție asupra mandatului aleșilor locali trebuie să fie strict proporțională și să respecte legitimitatea democratică conferită de votul cetățenilor. „Mecanismele de supraveghere administrativă trebuie să fie conforme cu principiul proporționalității, prevăzut în articolul 8 din Carta Europeană a Autonomiei Locale și să nu ducă la o ocolire a voinței democratice a alegătorilor”, a declarat deputatul.

[Vezi mai mult >>>](#)

**MARCEL BOBEICA, VICEPREȘEDINTE AL CALM, LA STRASBOURG:  
„REFERENDUMURILE LOCALE NU SUNT DOAR O CERINȚĂ FORMALĂ, CI UN  
INSTRUMENT ESENȚIAL AL LEGITIMITĂȚII DEMOCRATICE”**



La cea de-a 50-a reuniune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European (CALRCE), Marcel Bobeica, primarul comunei Gangura și vicepreședinte al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), a subliniat importanța respectării articolului 5 din Carta Europeană a Autonomiei Locale. Acest articol prevede că orice modificare a granițelor locale trebuie să fie precedată de consultarea comunităților vizate, inclusiv prin referendumuri.

„Consultarea nu este o formalitate. Este fundamentul unei reforme durabile. Atunci când oamenilor li se cere părerea, reformele câștigă încredere. Când sunt ignorați, reformele se confruntă cu rezistență”, a declarat Bobeica, atrăgând atenția asupra riscurilor pe care le implică ignorarea voinței comunităților.

[Vezi mai mult >>>](#)

## MARIA GALIȚ, VICEPREȘEDINTĂ A CALM, LA STRASBOURG: „AUTONOMIA LOCALĂ NU ESTE UN PRIVILEGIU, CI O GARANȚIE A STATULUI DE DREPT”



La cea de-a 50-a reuniune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European, desfășurată la Strasbourg, Maria Galiț, primara satului Sărata Veche și vicepreședintă a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), a atras atenția asupra necesității protecției reale a aleșilor locali împotriva presiunilor politice, administrative și financiare.

În intervenția sa, Galiț a denunțat practici precum controalele țintite, campaniile de defăimare sau alocarea condiționată a fondurilor de dezvoltare, subliniind că acestea subminează autonomia comunităților și afectează funcționarea democratică a administrației publice. „Autonomia nu este un privilegiu, ci o garanție a statului de drept. Consultarea cetățenilor și protecția aleșilor locali nu sunt doar principii, ci condiții indispensabile pentru democrația autentică”, a declarat vicepreședinta CALM.

[Vezi mai mult >>>](#)

**VIOREL FURDUI: „DEMOCRAȚIA LOCALĂ ESTE FUNDAMENTUL DEMOCRAȚIEI NAȚIONALE, FĂRĂ UN DIALOG AUTENTIC CU ASOCIAȚIILE NAȚIONALE INDEPENDENTE, REFORMELE RISCĂ SĂ DEVINĂ SUPERFICIALE, FORMALE SAU CHIAI DĂUNĂTOARE”**



*Intervenția domnului Viorel Furdui, director executiv al CALM, la cea de-a 50-a reuniune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei:*

Este o onoare deosebită să mă aflu astăzi aici, în cadrul Congresului Autorităților Locale și Regionale, instituție care reprezintă inima democrației locale europene. Pentru Republica Moldova, exercitarea Președinției Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nu este doar un privilegiu, ci și o responsabilitate majoră. Această misiune ne obligă să demonstrăm, prin fapte, angajamentul nostru față de valorile democratice și față de principiile Cartei Europene a Autonomiei Locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

## FĂRĂ DESCENTRALIZARE FINANCIARĂ REALĂ, REFORMA RĂMÂNE UN SIMPLU DESEN PE HÂRTIE ȘI O MASCARE A CENTRALIZĂRII!



Congresul Autorităților Locale  
din Moldova  
[www.calm.md](http://www.calm.md)

Congresul Autorităților Locale din Moldova avertizează că reforma administrativ-teritorială propusă de Guvern riscă să reducă democrația locală și vocea comunităților. Congresul Autorităților Locale din Moldova subliniază că primarii se bucură de cea mai mare încredere din partea populației, iar consultarea reală a cetățenilor și respectarea Carta Europeană a Autonomiei Locale sunt indispensabile.

În plan economic, reforma teritorial-administrativă trebuie corelată cu o descentralizare fiscală reală, altfel riscă să rămână doar o schimbare structurală fără impact pozitiv asupra comunităților.

Acestea sunt ideile desprinse din pozițiile protagoniștilor emisiunii de astăzi: directorul executiv al Congresul Autorităților Locale din Moldova, Viorel Furdui; directorul executiv al centrului analitic independent Expert-Grup, Adrian Lupușor; și co-directorul executiv al IPRE, Adrian Ermurachi.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

## **VIOREL FURDUI: „REFORMA CARE DISCRIMINEAZĂ ȘI ALUNGĂ OAMENII: ADMINISTRAȚIE DE FORMĂ, PUTERE LOCALĂ SUBORDONATĂ POLITIC ȘI SATE LĂSATE FĂRĂ VIITOR!”**



Republica Moldova va avea doar 10 raioane, în loc de 32 câte sunt acum, iar procesul de amalgamare a localităților va fi simplificat, cu scopul ca fiecare primărie să administreze cel puțin 3.000 de locuitori. Acesta este conceptul reformei administrației publice locale, lansat public de autoritățile statului pe 8 aprilie.

Într-o emisiune la Radio Moldova, directorul executiv al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), Viorel Furdui, a subliniat că ideile prezentate nu sunt noi și că toate aceste detalii erau cunoscute înainte de consultări. „Prima întrebare care apare este de ce a fost nevoie de toate aceste consultări, pentru ca la final să se revină la aceleași idei: 10 raioane și primării cu un număr minim de 3.000 de locuitori”, a remarcat el.

[Vezi mai mult >>>](#)

## NINA CERETEU: „NOI AM LUPTAT PENTRU LICHIDAREA RAIOANELOR, NU PENTRU MICȘORAREA NUMĂRULUI ACESTORA”



În cadrul ședinței Consiliului de Administrare al CALM, Nina Cereteu, primară a orașului Drochia și vicepreședintă a CALM, a vorbit despre conceptul de reformă al administrației publice locale prezentat de Cancelaria de Stat.

„Noi am luptat atât de mult pentru lichidarea raioanelor și ce avem în rezultat? Acestea vor fi reduse de la 32 la 10. Adică până acum am finanțat Consiliul raional Drochia și de acum încolo vom finanța Consiliul raional Soroca? Nu e clar cum vor funcționa aceste consilii care rămân. Dacă este necesar nivelul II, de ce nu s-a mers pe regiuni? Avem ADR-urile, se putea de făcut regiuni acolo unde sunt ADR-uri”, a declarat Nina Cereteu.

[Vezi mai mult >>>](#)

## VALERIU SCUTELNIC: REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE TREBUIE SĂ FIE CLARĂ, ECHITABILĂ ȘI DISCUTATĂ CU PRIMARI



În cadrul ședinței Consiliului de Administrare al CALM, Valeriu Scutelnic, primar al satului Bîrnova, Ocnița și președintele filialei primarilor CALM din Ocnița, a exprimat îngrijorările sale privind modul în care este promovată reforma administrației publice locale.

„Toți acum așteaptă să ne vîndă sau să ne cumpere. Să ne amintim de anul 2013, când am protestat la Strasbourg pentru a proteja autonomia și democrația locală. Pentru început, este necesar să organizăm ședințe în cadrul asociațiilor raionale ale CALM, să vedem cine și ce spune, să nu permitem dezbinarea primarilor și să cerem dialog cu Guvernul pe marginea conceptului reformei. Până acum nici nu am fost luați în seamă în cadrul discuțiilor și am pierdut foarte mult timp”, a declarat Valeriu Scutelnic.

[Vezi mai mult >>>](#)

## VLADISLAV COCIU: „SE CREEAZĂ IMPRESIA CĂ ACEASTĂ REFORMĂ ESTE ÎMPINSĂ CU DE-A SILA”



În cadrul ședinței Consiliului de Administrare al CALM, Vladislav Cociu, primarul orașului Ștefan Vodă și vicepreședinte al CALM, a criticat modul în care Guvernul promovează reforma administrației publice locale, subliniind lipsa de transparență și presiunile exercitate asupra primarilor.

„În acest proces de consultări publice privind amalgamarea voluntară, CALM s-a expus foarte clar, a venit cu o poziție care a adus multă lumină și a dat un aviz negativ propunerilor Cancelariei de Stat. Cu toate acestea, deputații au votat acele schimbări, ceea ce nu este bine. Vin cu un apel către toți primarii să fim uniți, să mergem în teritoriu și să vedem părerea tuturor primarilor și situația reală din localități”, a declarat Vladislav Cociu.

[Vezi mai mult >>>](#)

## ALEXANDR SEVERIN: REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE – LIPSĂ DE CLARITATE ȘI RISCUL AMALGAMĂRII NORMATIVE



În cadrul ședinței Consiliului de Administrare al CALM, Alexandr Severin, primarul orașului Fălești, a vorbit despre reforma administrației publice locale propusă de Guvern, subliniind incertitudinile și riscurile majore ale procesului.

„Am încercat și noi să inițiem un proces de amalgamare voluntară pentru a vedea care este poziția cetățenilor din localitățile vecine. La moment, nu există nicio claritate în ceea ce privește direcția pe care vom merge sau ce urmează să facem. Observ că populația din majoritatea localităților este categoric împotriva amalgamării. Impresia mea este că inițiatorii reformei creează o situație în care noi, primarii, să facem toată această reformă cu mâinile noastre, inclusiv prin așa-numita motivare cu stimulente care deja au fost triplate”, a declarat Severin.

[Vezi mai mult >>>](#)

## VIOREL FURDUI: AVEM NEVOIE DE O REFORMĂ CONSENSUALĂ, DURABILĂ ȘI ÎN INTERESUL GENERAL AL COMUNITĂȚILOR



În cadrul ședinței Consiliului de Administrare al CALM, directorul executiv Viorel Furdui a vorbit despre modul în care este promovată reforma administrației publice locale, subliniind lipsa unui dialog real și riscurile generate de graba și superficialitatea actuală.

„Din start, o mare greșeală a fost că nu a existat o discuție serioasă pe conceptul reformei. Eu aș fi adunat oamenii din domeniul APL, mediul academic, științific, personalități interesate de acest subiect și aș fi creat o platformă de dialog despre problemele existente, cauzele stagnării localităților și direcția în care vrem să mergem. Despre asta nu s-a discutat, s-a sărit peste etape și am ajuns într-o incertitudine totală. Consultările au fost formale”, a declarat Viorel Furdui.

[Vezi mai mult >>>](#)

## DORIN CHIRTOACĂ: AMALGAMAREA FORȚATĂ ȘI REFORMA FĂCUTĂ DE-A- NDOASELEA – AVENTURI TRISTE PENTRU DEMOCRAȚIA LOCALĂ



Fostul primar al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, a criticat conceptul reformei administrației publice locale, explicând care sunt erorile comise de autorii acestei inițiative.

„Raioanele trebuie lichidate toate. Dacă e necesar, schimbăm Constituția, trecem la alt nivel, dar astăzi raioanele nu mai soluționează nicio problemă. Toți banii la raioane și primării vin de la Guvern. Nu se face descentralizare administrativă, ceea ce este extrem de nedemocratic. Pui toți primarii din R. Moldova să vină cu mâna întinsă la Guvern ca să le dai Programul Satul European I, II, Expres etc. Nu este corect așa, descentralizarea financiară înseamnă Europa adevărată. Vladimir Voronin făcea așa cum se face acum în Satul European, de la el s-a început această poveste. Unde e democrația aici?”

Vorbind despre numărul de primării care ar putea să rămână, Chirtoacă a fost de părere că amalgamarea forțată cu număr minim de 3000 de locuitori nu va duce la nimic bun. „Nu poți să-i obligi acum pe oameni să renunțe și la puținul pe care îl au. Fă descentralizare financiară și vei vedea că au bani și comunele cu două sau trei mii de locuitori.”

[Vezi mai mult >>>](#)

## CALM SOLICITĂ TRANSPARENȚĂ, PARTICIPARE ȘI CLARITATE ÎN PROCESUL DE REFORMĂ



În cadrul ședinței recente a Consiliului de Administrare al CALM a fost abordat un subiect de maximă importanță pentru viitorul comunităților noastre – reforma administrației publice locale. Liderii Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) au împărtășit opiniile lor despre modul în care a fost elaborat acest concept de către Cancelaria de Stat.

Aleșii locali au atras atenția la lipsa dialogului real și riscurile generate de graba procesului; la necesitatea de a îmbunătăți mecanismele de amalgamare voluntară; la temerile oamenilor privind comasările forțate; la necesitatea descentralizării financiare, dar și la necesitatea ca opiniile primarilor să fie reflectate în conceptul final.

Protagoniștii emisiunii „La Înălțime cu CALM” sunt: președinta CALM, primară de Selemet, Cimișlia, Tatiana Badan; Directorul executiv al CALM, Viorel Furdui; vicepreședinta CALM, primara orașului Drochia, Nina Cereteu; vicepreședintele CALM, primarul orașului Ștefan Vodă, Vladislav Cociu; primarul orașului Fălești, Alexandr Severin; vicepreședinta CALM, primara de Sărata Veche, Maria Galiț; vicepreședintele CALM, primarul comunei Gangura, Marcel Bobeica și vicepreședintele CALM, primarul comunei Botnărești, Victor Gori.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

## AMENDAMENTELE CALM LA PROIECTUL NR. 92 PENTRU A REDUCE RISCURILE POLITIZĂRII ȘI ABUZULUI MECANISMULUI DE AMALGAMARE VOLUNTARĂ

Congresul Autorităților Locale din Moldova



[www.calm.md](http://www.calm.md)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), fidel misiunii sale de a apăra autonomia locală și principiile democratice, revine cu un set de amendamente fundamentale la Proiectul de Lege nr. 92 din 25.03.2026. În forma actuală, proiectul riscă să devină un instrument de presiune politică, diminuând consensul social și reprezentativitatea comunităților. **Documentul a fost expediat conducerii Parlamentului, Comisiei pentru Administrație Publică și Dezvoltare Regională, tuturor deputaților și membrilor CALM**

CALM atrage atenția că **orice decizie privind amalgamarea voluntară trebuie să fie rezultatul voinței colective, nu al unor grupuri restrânse și nereprezentative**. Reforma administrativ-teritorială nu poate fi redusă la criterii numerice sau proceduri simplificate, ci trebuie să respecte tradițiile, principiile subsidiarității și Carta Europeană a Autonomiei Locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

## CALM A PARTICIPAT LA EVENIMENTUL DE TOTALIZARE AL PROIECTULUI DE ÎNREGISTRARE ȘI EVALUARE FUNCİARĂ



La invitația organizatorilor, expertul CALM Igor Cristal a participat la data de 23 aprilie 2026 la evenimentul de totalizare a Proiectului de Înregistrare și Evaluare Funciară (PIEF), organizat sub genericul: „Ordine în proprietate, transparență în date, siguranță pentru viitor”.

PIEF a fost inițiat în 2018, fiind început a fi implementat din ianuarie 2019 (finalizează pe 30 aprilie 2026), cu finanțarea Asociației Internaționale pentru Dezvoltare (Banca Mondială), în baza Acordului ratificat prin Legea nr. 240/2018, și a urmărit finalitatea ca bunurile imobile din Republica Moldova să fie înregistrate, evaluate și administrate conform standardelor internaționale.

[Vezi mai mult >>>](#)

## REFORMA APL: ÎNTRE CIFRE ARBITRARE, NECESITATEA UNUI CONSENS LARG ȘI NEVOIA UNEI DESCENTRALIZĂRI REALE!



Graba cu care se promovează actuala reformă a administrației publice locale riscă să îi denatureze esența. Numărul populației nu poate fi criteriul unic al succesului, iar pragul de 3 mii de locuitori, prevăzut în conceptul actual, nu are fundament economic. România ne demonstrează că și localitățile mici pot atrage investiții de milioane de euro.

O reformă de asemenea amploare nu trebuie să fie doar a Guvernului, ci a întregii societăți: un proces participativ, activ, democratic și responsabil, în care vocea comunităților să fie respectată. Cheia succesului este descentralizarea reală, prin delegarea de competențe și resurse către autoritățile locale.

În lipsa acestui principiu, amalgamările forțate pot duce la dispariția autonomiei locale, slăbind capacitatea comunităților de a se dezvolta și de a răspunde nevoilor cetățenilor. Astfel, reforma administrației publice locale trebuie să fie gândită cu responsabilitate, transparență și implicarea tuturor actorilor relevanți, pentru ca rezultatul să fie unul durabil și legitim.

Protagoniștii emisiunii „La Înălțime cu CALM” sunt: Viorel Furdui, director executiv al CALM; Iulian Erimei, primarul comunei Prepeleța, Sângerei; Victor Gori, primarul comunei Botnărești, Anenii Noi, vicepreședinte al CALM; Sergiu Palihovici, directorul Școlii de Administrație Publică.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)



# 16 ANI

## DE UNITATE ȘI SOLIDARITATE



Pentru o descentralizare și  
autonomie locală reală,  
colectivități locale dezvoltate și o  
Moldova Europeană!

Pentru informații și consultanță vă puteți adresa la nr.Tel. (022) 22-35-09,  
fax (022) 22-35-29, info@calm.md, str. Columna 106A, Chisinau,  
Republica Moldova (secretariat)

[www.calm.md](http://www.calm.md)